

Kinh nghiệm

QUẢN LÝ RÁC THẢI SINH HOẠT

HỘI AN

■ các hướng tiếp cận

GIỚI THIỆU CHUNG

Rác thải nói chung và rác thải nhựa đại dương đang được dự báo là thảm họa ô nhiễm của con người, rác thải nhựa khắp mọi nơi từ ngoài đường đến bãi rác, từ đồng ruộng đến dòng sông và ra bãi biển đến đại dương, ngay cả trên núi cao nơi có con người đặt chân đến là có thể tìm thấy rác thải và trong đó rác thải nhựa là phần lớn. Rác thải nhựa trước đây dường như ít quan tâm vì khối lượng của nó, tuy nhiên gần đây rác thải nhựa bỗng dưng bùng phát, nhưng không phải, đó là một sự tích lũy và đã và đang đến thời kỳ bùng nổ như một phát tán của nạn dịch lan truyền rất nhanh. Đặc biệt đối với những nơi đông người, thành phố lớn, đô thị, hoặc với những vùng du lịch đại trà. Rác thải nhựa tràn lan theo sự tiện lợi của hoạt động sống của con người, nhanh, gọn, nhẹ theo mọi hình dáng, kiểu mẫu, không chỉ là những chiếc túi nylon tiện dụng, mà còn là những bao bì chi li, đến những chiếc áo mưa tiện ích, và nhiều nhiều nữa không kể hết, từ gói ghém thực phẩm đến áo quần, và hàng điện tử cao cấp...Rác thải nhựa đại dương được biết đến lúc đầu là một sự tổn thương đến cảnh quan, rồi sau đó là đe dọa bao nhiêu đời sống của sinh vật biển, và gần đây là sức khỏe của con người với những bằng chứng tìm thấy từ phòng thí nghiệm về vi nhựa. Rác thải nhựa ngày nay con người đã lên tiếng! Nhiều hội thảo, hội nghị từ khoa học đến cộng đồng, từ phong trào đến cam kết quốc gia và quốc tế, rác thải nhựa phải được sự quan tâm của mọi người trên phạm vi toàn cầu đến hộ gia đình, đồng lòng và quyết tâm, kiên trì từng bước một giảm thiểu, thay thế, chuyển hóa, kiểm soát và “loại bỏ” chúng ra khỏi đời sống sinh hoạt hàng ngày của chúng ta. Chính vì vậy rác thải nhựa phải được quản lý một cách tổng hợp với sự tham gia của mọi người, mọi ngành, trên nhiều lĩnh vực, phạm vi và liên kết. Câu chuyện hướng đến không rác thải nhựa đại dương với trường hợp nghiên cứu quản lý rác thải sinh hoạt hộ gia đình tại Hội An được mô tả và đúc kết sẽ phần nào giới thiệu với người đọc cách tiếp cận, tổ chức hoạt động, mô hình thực hiện và bài học kinh nghiệm triển khai nhân rộng. Câu chuyện còn là một ví dụ điển hình từ thực tiễn kêu gọi sự tham gia từ cộng đồng, cũng như những thăng trầm trong quá trình chuyển biến nhận thức, chia sẻ trách nhiệm và lợi ích trong sự nghiệp bảo vệ môi trường giảm thiểu ô nhiễm từ rác thải, nói không với túi nylon, và hướng tới không rác thải nhựa tại một địa phương, mà từ lâu và hiện tại đã và đang phát triển chủ yếu dựa vào bảo tồn và cộng đồng.

PHẦN I: TÌNH HÌNH THU GOM XỬ LÝ RÁC THẢI SINH HOẠT TẠI HỘI AN

1.1 Thu gom rác thải sinh hoạt

1.1.1 Hoạt động thu gom của Công ty Cổ phần Công trình Công cộng (CP CTCC)

Rác sinh hoạt tại thành phố Hội An hiện nay được Công ty CP CTCC Hội An thu gom theo mạng lưới đến hầu hết các xã, phường. Rác thải sinh hoạt từ hộ gia đình, cơ quan, đơn vị, khách sạn, nhà hàng, chợ được phân loại và để đúng nơi quy định, được thu gom hàng ngày vào các giờ nhất định theo xe thu gom cơ giới hoặc đẩy tay, theo lịch xen kẽ, thứ 2, 4, 6, chủ nhật rác dễ phân hủy, và thứ 3, 5, 7 rác khó phân hủy. Rác trên các vỉa hè, đường phố, và trên sông được thu gom theo các tuyến vớt, quét, dọn.

Hình 1: Thu gom rác của Công ty CP CTCC

Rác thải sinh hoạt của thành phố Hội An được yêu cầu phân thành 3 loại rác để phân hủy, rác khó phân hủy và rác tái chế (ve chai).

Công ty CP CTCC không thu gom các loại vật liệu phế thải xây dựng như gạch, sành sứ, đất, đá và các vật có kích thước cỡ lớn. Trang thiết bị phục vụ cho công tác thu gom rác thải sinh hoạt trong thành phố Hội An được trình bày trong bảng 1.

Bảng 1: Các máy móc, thiết bị được sử dụng trong quá trình thu gom, vận chuyển rác [3].

TT	Tên máy móc	ĐVT	Số lượng
1	Xe cuốn ép loại 12m ³	Chiếc	2
2	Xe cuốn ép loại 9m ³	Chiếc	4
3	Xe cuốn ép loại 6m ³	Chiếc	2
4	Xe cuốn ép loại 5m ³	Chiếc	1
5	Xe cuốn ép loại 4m ³	Chiếc	3
6	Xe cuốn ép 2 cầu 6m ³	Chiếc	1
7	Xe quét đường	Chiếc	1
8	Xe xúc lật (gầu 1m ³)	Chiếc	2
9	Xe ô tô tải tự đổ 7T	Chiếc	1
10	Xuồng tay loại 0,8m ³	Chiếc	4
11	Thuyền nhôm động cơ	Chiếc	1
12	Xe thu gom đẩy tay loại 0,66m ³	Chiếc	50
13	Xe điện thu gom rác kiệt hèm loại 0,5m ³	Chiếc	5
14	Nhân lực	Người	131

1.1.2 Hoạt động thu gom của Tổ tự quản

Các Tổ tự quản do cộng đồng đề nghị theo sự tình nguyện của cá nhân được hình thành với nhiệm vụ chính là thu gom rác thải sinh hoạt từ các khu dân cư, không được tiếp cận bởi xe thu gom của Công ty CP CTCC. Hiện tại có nhiều tổ tự quản thu gom rác tại địa phương với chương trình hoạt động được UBND xã, phường phê chuẩn và được trả thù lao trên nguồn lệ phí thu gom rác thải từ hộ gia đình, một cách quy củ và được trang bị quần áo bảo hộ lao động, tham gia bảo hiểm y tế.

Hình 2: Thành viên Tổ tự quản thu gom rác

1.1.3 Hoạt động thu gom của Người thu mua ve chai

Một đội ngũ khoảng 94 người thu mua ve chai dạo và 7 chủ các cơ sở thu mua phế liệu hàng ngày tham gia vào hoạt động thu gom và chế biến sơ bộ rác thải tái chế trên địa bàn thành phố Hội An.

Trong giai đoạn từ năm 2010 đến 2013, các chị thu mua ve chai dạo, có hộ khẩu trên địa bàn thành phố Hội An đã được sự hỗ trợ tích cực của Hội LHPN thành phố Hội An thông qua một dự án bảo vệ môi trường của GEF SGP, về trang thiết bị xe đẩy, xe đạp, vốn vay, cũng như các

chương trình tập huấn, nâng cao năng lực truyền thông nhằm giúp các chị mở rộng địa bàn buôn bán và bảo vệ môi trường trong cộng đồng. Thực tế cho thấy, một khi đội ngũ người thu mua ve chai được nâng cao năng lực thì lượng rác tái chế thu được nhiều hơn và thu nhập của họ cũng tăng lên. Đánh giá cuối dự án, người thu mua ve chai có số lượng bán hàng trung bình tăng 39.93%, lượng rác tái chế thu mua đã tăng 56.1% và thu nhập tăng 41.87%, so với trước khi tham gia dự án [2].

Hình 3: Các mẹ, chị thu mua ve chai.

1.1.4 Hoạt động thu gom của các Tổ chức cộng đồng, xã hội, phong trào đối với rác thải nơi bãi đất trống, sông rạch, bãi biển.

Các phong trào thu gom rác thải tại các nơi bãi đất trống, sông rạch và bãi biển thường xuyên được tiến hành bởi các tổ chức cộng đồng, xã hội tại Hội An. Nhiều phong trào được duy trì thường xuyên và được nhiều người tham gia kể cả du khách.

Hình 4: Thu gom rác thải tại địa phương do các tổ chức cộng đồng tự nguyện

1.2 Hoạt động xử lý rác thải sinh hoạt tại thành phố Hội An

1.2.1. Bãi rác Cẩm Hà

Bãi rác xã Cẩm Hà là bãi rác tự phát và có từ lâu của người dân địa phương, với diện tích 1,34 ha, sức chứa khoảng 67.000 m³ rác thải, chiều cao tường rào 5m, tường được xây bằng bê tông với các trụ được kê gia cố bê tông cốt thép. Hiện nay bãi rác đã được đóng cửa, rác tồn dư tại bãi vượt quá công suất tiếp nhận, chiều cao đống rác tại nhiều điểm lên đến hơn 10m.

1.2.2 Nhà máy phân compost

Nhà máy rác thải Hội An có diện tích 5,4 ha, trong đó diện tích phần xây dựng là 2,2 ha gồm các hạng mục chính như hệ thống thu gom nước rác, nhà xử lý sơ bộ, nhà lên men, khu nhà ủ chín, nhà tinh chế và nhà kho. Diện tích khu vực chế biến phân hữu cơ là 881,25m². Số lượng cán bộ công nhân viên làm việc là 40 người. Nhà máy xử lý rác thải Hội An được thiết kế theo dây chuyền công nghệ của Pháp, với loại hình công nghệ được sử dụng để chế biến phân hữu cơ là hiếu khí có cấp khí cưỡng bức. Công suất thiết kế của Nhà máy là 55 tấn rác thải/ngày đêm [1].

Hình 6: Nhà máy phân compost Cẩm Hà, Hội An

Nhà máy chính thức hoạt động vào tháng 9/2012, khối lượng rác bình quân nhập vào Nhà máy rác thải Hội An là 55 tấn/ngày. Tổng trọng lượng phân compost theo mỗi mẻ sản xuất là khoảng 10% toàn bộ khối lượng rác đầu vào của nhà máy. Tổng khối lượng rác để phân hủy vào dây chuyền làm phân compost chiếm 60% tổng lượng rác đưa vào nhà máy. 38% là rác thải khó phân hủy được đưa lên bãi rác Cẩm Hà. Trong 60% rác thải để phân hủy thì có 25% là nước bốc hơi trong quá trình lên men, 25% là "xơ" của các loại rác khó phân hủy, chỉ còn khoảng 10% là sản phẩm phân compost được hình thành cuối cùng. Hiện nay, nhà máy chỉ tiếp nhận và xử lý lượng rác để phân hủy được thu gom vào các ngày 2, 4, 6 và Chủ nhật, để làm phân compost. Lượng rác khó phân hủy được hợp đồng với Công ty môi trường đô thị Quảng Nam vận chuyển về bãi rác Tam Nghĩa, Núi Thành để xử lý. Trong năm 2018, Nhà máy đã nhập vào 15.809,17 tấn rác, để sản xuất phân compost [3].

1.2.3 Lò đốt rác

Lò đốt rác thải được dùng để đốt lượng phế thải sau xử lý của nhà máy sản xuất phân compost và lượng rác khó phân hủy thu gom theo các ngày thứ 3,5,7. Lò đốt chuyển hóa chất thải rắn thành tro, khí thải và nhiệt, với tỷ lệ 80% được đốt, còn lại tro xỉ chiếm khoảng 20%.

Trong năm 2017 - 2018, lò đốt đã xử lý 3.090 tấn rác, trong đó có 612,79 tấn tro xỉ. Trong quá trình vận hành lò đốt, nhiệt độ cao nhất tại buồng đốt sơ cấp là 8360 C, tại buồng đốt thứ cấp là 909^oC, liên tục 3 ca / ngày. Tuy nhiên, lò đốt thường xuyên gặp sự cố máy móc thiết bị, như cầu trục, băng tải xích, nên hiệu quả không cao, và ngưng hoạt động từ tháng 10/2018. Do vậy, toàn bộ lượng rác khó phân hủy thu gom vào các ngày thứ 3, 5, 7 phải được chuyển lên các bãi rác của tỉnh Quảng Nam [3].

1.2.4 Cơ sở thu mua phế liệu

Trên toàn địa bàn Hội An có 17 cơ sở thu mua phế liệu thu mua hàng ngày khoảng 3.000 kg rác tái chế chiếm khoảng 4,6% tổng lượng rác thải của thành phố, so với cả nước (khoảng 10 %) và các địa phương khác như Huế (từ 10 - 15 %), thì con số này ở Hội An còn khá thấp [1], tuy nhiên mới chỉ có 9 cơ sở được hướng dẫn đăng ký kinh doanh và hồ sơ môi trường, còn lại là đang được tiếp tục [3]. Tổng diện tích sân bãi, kho chứa của 17 cơ sở là 2.120 m², bình quân mỗi cơ sở có 163 m² diện tích mặt bằng thu mua rác thải ve chai. Các cơ sở thu mua rác thải tái chế quanh năm, xử lý sơ bộ, đóng gói và chuyển đến nhà máy sản xuất ở tỉnh thành khác [3].

Hình 8: Cơ sở thu mua phế liệu tại Cẩm Hà, Hội An

1.2.5 Làm phân compost hộ gia đình

Làm phân compost tại hộ gia đình rất đơn giản. Nguyên liệu là rác dễ phân hủy như thức ăn thừa, rau, lá cây được cho vào một thùng đựng, và cứ tiếp nhận rác dễ phân hủy cho đến khi đầy thùng. Đậy nắp trong vòng 75 ngày cho rác phân hủy thành phân bón. Nếu trong thời gian ủ có bốc mùi của rác thì cần thêm một ít tro rải lên bề mặt

Hình 9: Hục rác để phân hủy làm phân compost tại xã Cẩm Nam

Hình 10: Phân compost được ủ chín sau 75 ngày tại vườn nhà ông Cừ làng rau Trà Quế

của rác. Phân compost có thể được làm trực tiếp trong các hố đào ngoài vườn, sau đó cho rác dễ phân hủy vào hố, lấp đất lại một thời gian cho rác có thời gian phân hủy thành phân bón. Cách làm này đã được bà con ở làng rau Trà Quế thử nghiệm và kết quả rất khả quan. Phân compost được dùng

để bón rau ngay tại vườn. Phân compost này có đầy đủ chất dinh dưỡng và an toàn bón cho cây trồng trong vườn, không cần thiết phải kết hợp với các loại phân hóa học khi dùng chúng.

Việc ủ phân compost hộ gia đình từ rác thải dễ phân hủy cần được triển khai cho các hộ gia đình có vườn, nhằm giảm thiểu lượng rác thải dễ phân hủy hàng ngày đưa lên bãi rác, nhưng đồng thời sản xuất được một lượng phân bón hữu ích cho cây trồng.

PHẦN II - QUẢN LÝ RÁC THẢI THEO VÒNG ĐỜI

Các sáng kiến – Các hướng tiếp cận – Huy động các bên tham gia

Hội An đã và đang có một quá trình tiếp cận với quản lý rác thải một cách hệ thống rất quý giá được ghi lại từ những năm 2000 đến nay. Năm 2002 Hội An bắt đầu phân loại rác tại nguồn với chi tiết bao gồm rác dễ phân hủy sinh học, rác khó phân hủy sinh học và rác tái chế. Sáng kiến này được bắt đầu từ phường Minh An, những ngày đầu thực hiện sáng kiến, người dân và công ty công trình công cộng đã rất nhiệt tình tham gia, tuy nhiên sau đó, rác phân loại được phát hiện không tiếp tục tách riêng khi đến bãi rác mà cùng đổ chung lại với nhau, và từ đó người dân không chịu phân loại nữa. Đến năm 2006, Hội An, triển khai phân loại rác tại nguồn lần thứ 2 tại 4 phường nội thị (Minh An, Tân An, Sơn Phong, Cẩm Phô). Rác thải hộ gia đình vẫn được kêu gọi phân loại tại nguồn với 3 thành phần chính bao gồm rác thải tái chế, rác phân

hủy sinh học và rác không phân hủy sinh học. Các lớp tập huấn phân loại rác tại nguồn được tổ chức đồng thời các kết nối hỗ trợ được tập hợp từ các dự án nhỏ của Chương trình tài trợ các dự án nhỏ Quỹ môi trường toàn cầu, Chương trình phát triển LHQ (UNDP/GEF SGP) với mục tiêu lâu dài là nâng cao năng lực quản lý môi trường đô thị cổ Hội An theo các hướng giảm thiểu áp lực từ nước thải sinh hoạt, rác thải sinh hoạt, thông qua các nhóm hoạt động vận động xây dựng mô hình xử lý nước thải tại các nhà hàng khách sạn tại 2 phường Minh An, Cẩm Phô, mô hình tổ chức thu gom, phân loại rác thải sinh hoạt tại xã Cẩm Thanh và xây dựng quy chế quản lý môi trường tại đô thị cổ Hội An.

Song song với dự án UNDP/GEF SGP (2006-2009) là đóng góp từ dự án xây dựng khu bảo tồn biển Cù Lao Chàm về tổ chức phân loại, thu gom, xử lý rác thải hộ gia đình tại xã đảo Tân Hiệp. Tiếp nối

các kết quả này, một nỗ lực mới đến với Hội An là dự án môi trường về xây dựng nhà máy phân compost, và nhà máy xử lý nước thải sinh hoạt của thành phố (2006-2016). Đồng thời mô hình 3 R từ thành phố Naha (Okinawa) Nhật Bản (2008-2018) và dự án thứ 2 của UNDP/GEF SGP (2010-2013) hỗ trợ xây dựng mô hình xã hội hóa công tác quản lý rác thải cũng được giới thiệu và triển khai, liên tục gắn kết Hội An vào hành động bảo vệ môi trường. Năm 2017 tiếp cận với Zero Waste (Không Rác Thải), các phong trào cộng đồng về bảo vệ môi trường như tổ chức thu gom rác thải trên các dòng sông tại Hội An, thu gom pin, mô hình làng quét không thuốc trừ sâu, phong trào thu gom rác thải bãi biển An Bàng, hoặc dự án thành phố sinh thái (Eco City) của nhóm tình nguyện viên quốc tế được ghi nhận.

Gần đây năm 2018, dự án về đóng cửa bãi rác Hội An và xử lý khí bãi rác cũng như nâng cao năng lực phân loại rác tại nguồn và làm phân compost hộ gia đình (xã Cẩm Nam), và xúc tiến xây dựng kế hoạch quản lý rác thải thành phố Hội An (Dự án Canada) chuẩn bị khởi động; kèm theo đó là dự án Zero Waste từ Gaia đến Hội An về tiếp cận nâng cao năng lực của cộng đồng về giảm thiểu rác thải và đặc biệt là rác thải nhựa nguy cơ đến ô nhiễm đại dương; và một dự án nhỏ nữa từ Environmental Pacific là hỗ trợ tiếp cận cộng đồng Cù Lao Chàm đến với Zero Waste với các hoạt động MRF (mô hình tuần hoàn vật chất) bao gồm các công đoạn phân loại rác thải tái chế, làm phân compost, thu gom phân loại rác thải tại nguồn trên quy mô cộng đồng dân cư, trường học, làng quê với mong muốn áp dụng tại trường học và tại Bãi Hương. Cù Lao Chàm, và tương tự tại Cẩm Thanh cũng sẽ phối hợp với địa phương xây dựng một MRF thí điểm cùng kết hợp với tập huấn nâng cao năng lực như kiểm toán chất thải. Như vậy, với cách tiếp cận thực tế, phòng vấn cộng đồng, chính quyền xã, hội phụ nữ về câu chuyện quản lý rác thải tại địa phương, và các cơ quan liên quan, câu chuyện về quản lý rác thải sinh hoạt tại Hội An được trình bày, nhằm mục đích giới thiệu đến người đọc cơ sở khoa học và thực tiễn cũng như các áp dụng kết nối và đặc biệt các hướng đến tương lai nhằm góp phần giảm thiểu và không rác thải nhựa đại dương được đề cập.

2.1 Từ không túi nylon Cù Lao Chàm hướng đến không rác thải nhựa đại dương

Hướng đến không rác thải nhựa đại dương đang là một ước vọng và quyết tâm lớn của con người nói chung và đối với từng quốc gia từng khu vực và từng cộng đồng nói riêng, đặc biệt đối với những đất nước giàu có tài nguyên biển và trực tiếp giao thương với biển và đại dương. Tuy nhiên, để thực hiện được mong muốn ấy, rác thải nhựa đại dương phải được quản lý tổng hợp ở bất cứ nơi nào trên quả đất này, bởi mọi vùng đất, mọi nẻo đường đều đổ xuống dòng sông và mọi con sông đều chảy về biển. Để quản lý được tổng hợp rác thải nói chung và rác thải hộ gia đình nói riêng phải được nhìn nhận theo một khung logic nghiên cứu con đường đi của rác thải từ lúc rác thải được phát sinh cho đến điểm cuối cùng, trong đó trách nhiệm và lợi ích của mọi người, mọi bên liên quan đều phải được phân định rõ ràng theo từng công đoạn một của con đường đi ấy. Các hướng tiếp cận 5 R (refuse, reduce, reuse, recycle, rot) với mong muốn là từ chối những hàng hóa, bao bì có khả năng sinh ra rác thải hoặc rác thải nhựa với khả năng cao nhất, giảm thiểu bao bì sử dụng nhất là những bao bì nhựa, sử dụng trở lại các vật dụng, bao bì đặc biệt là bao bì nylon với tiết kiệm lớn nhất, tái chế lại các vật dụng, rác thải thành các vật dụng khác có khả năng sử dụng trở lại, làm phân compost nhất là compost hộ gia đình.

Hình 11: Cù Lao Chàm nói không với túi nylon

2.2 Cộng đồng tham gia

Để kêu gọi mọi người trong cộng đồng tham gia theo định hướng trên, một số các hoạt động cần thiết được đề cập bao gồm tổ chức kiểm toán rác thải sinh hoạt tại hộ gia đình, nhà hàng, khách sạn, chợ, nơi công cộng, cơ quan trường học...; phát động phong trào và tiến đến quy định phân loại rác tại nguồn theo bước cơ bản nhất là rác dễ phân hủy, rác khó phân hủy và rác tái chế tại nơi rác được hình thành; kêu gọi mọi hộ gia đình làm phân compost rác dễ phân hủy theo khả năng có thể nhất là những hộ gia đình có vườn, hoặc ở nông thôn; thu gom rác theo nhóm đã được phân loại và kiên quyết thực thi nguyên tắc này không phân loại không thu gom; hạn chế tối đa

đốt rác nếu không có trang thiết bị đảm bảo nhiệt độ đốt tối thiểu 1.200 C, và xử lý khí thải lò đốt; vận động các phong trào quần chúng, tổ chức cộng đồng tham gia quản lý rác thải, thực hiện các giải pháp giảm thiểu nói không với rác thải nhựa, sử dụng các vật dụng thay thế túi nylon, ống hút nhựa, hộp nhựa đựng thức ăn, ly nhựa dùng một lần, hoặc các bao bì nhựa khác...

2.3 Liên minh không rác thải

Zero Waste đã và đang trở thành lý tưởng phấn đấu của con người. Nhiều tình nguyện viên đã và cam kết bản thân, nhằm hướng đến một xã hội khỏe mạnh hơn không rác thải. Zero Waste đã là phẩm chất của con người với tương lai không những cho cộng đồng mà cả với thế giới tự nhiên. Nhiều giải pháp kiến nghị cho cộng đồng được tốt đẹp hơn với Zero Waste, tuy nhiên các cá nhân đã và đang chọn cho bản thân mình tấm gương phấn đấu và nỗ lực hoạt động để động viên người khác làm theo, noi theo. Tuy nhiên làm thế nào để Zero Waste được dễ dàng chấp nhận từ cộng đồng, hay nói gần hơn là mọi người có thể tiếp nhận một cách nhẹ nhàng. Một trong ý kiến được đề nghị là Zero Waste cần được biết và hiểu đúng với ý nghĩa của nó. Zero Waste phải thực sự là Zero Waste có nghĩa là hướng đến không rác thải. Nếu

nếu chi ly phân tích thì mọi hoạt động sống của con người đều gắn liền với quá trình hình thành chất thải vì đó là tất yếu của sự vận động, nhưng sự vận động đó cần được hiểu theo một hệ thống và mọi đầu ra của một thành phần nào đó phải được sử dụng gắn kết cho thành phần khác trong hệ thống đó. Cuộc sống của con người cũng vậy, mọi chất thải từ con người từ mỗi thành viên trong cộng đồng cần phải được hiểu như là một sự cần thiết không được làm ảnh hưởng đến hoạt động sống của thành viên khác kể cả con người và môi trường sống tự nhiên và xã hội chung quanh. Và như vậy ứng xử với rác thải trong cộng đồng cần được tiếp cận không chỉ là rác thải là môi trường sinh thái mà còn là đạo đức là tình cảm và là lợi ích của mọi thành viên sinh sống chung quanh.

Thông thường để tiến đến một cộng đồng không rác thải một số các giải pháp tiếp cận nhằm kêu gọi mọi người tham gia bao gồm: (1) Composting / làm phân hữu cơ ở mức độ hộ gia đình, mức độ cộng đồng hoặc tổ chức lớn cấp độ nhà máy xí nghiệp nhằm chuyển lượng rác thải hữu cơ thành phân compost; (2) Phân loại rác tại nguồn với sự tham gia trách nhiệm từ các thành viên trong cộng đồng. Rác thải hộ gia đình phải được phân loại thành các nhóm thành phần theo hướng sử dụng một cách thiết thực. Hiện tại rác thải hộ gia đình được phân loại tại nguồn thành 3 nhóm chính bao gồm rác có thể tái chế được; rác được sử dụng làm phân compost; và phần còn lại rác khó phân hủy cần phải được đưa lên bãi rác. (3) Theo hướng từ chối hoặc tái sử dụng / tái chế.

2.4 Quản lý rác thải theo hướng Zero Waste

Tiếp cận Zero Waste thực sự được hiểu theo góc độ sinh thái học là ứng xử của con người với thế giới tự nhiên một cách công bằng, tôn trọng lợi ích của tự nhiên và ngược lại con người được hưởng tối đa các dịch vụ sinh thái mà tự nhiên dành cho con người đó là một sự công bằng. Tuy nhiên sự công bằng đó không phải xuất phát từ bản thân một con người hay một cộng đồng đơn lẻ đối diện với thế giới tự nhiên mà giữa con người với con người, giữa các cộng đồng với nhau trong sử dụng nguồn tài nguyên thiên nhiên nuôi sống chúng ta hàng ngày.

Sự hình thành hoặc nhận ra một quá trình thay đổi cần được thể hiện ở một mục tiêu rõ ràng ví dụ Zero Waste phải thật sự hiểu đúng nghĩa là hướng đến một cộng đồng không rác thải tương lai. Quá trình này cần được xây dựng trên sự tham gia của toàn thể các thành phần, được điều phối, nâng cao năng lực, giáo dục, nghiên cứu, sinh kế, kiểm tra, giám sát,... Hướng đến một mục tiêu không rác thải bằng sự thay đổi hành vi theo nhận thức hay nói cách khác là chuyển biến từ nhận thức đến hành vi là một quá trình dài lâu, cộng đồng có thể tiếp nhận. Có nhiều cách biểu đạt sự thay đổi đó trong bản thân một con người được mô tả từ biết, hiểu, hợp tác, hành động,... Vì vậy, tổ chức các hoạt động để mỗi một cá nhân trong cộng đồng tham gia là rất quan trọng, có thể bao gồm giáo dục, truyền thông, nghiên cứu, ảnh hưởng của nhân vật quyền lực, tác động kinh tế, chính sách, hoặc xây dựng các điển hình...

2.5 Zero Waste Việt Nam

Zero Waste Việt Nam được hình thành từ một hội thảo (10/2017), các thành viên bao gồm các tổ chức NGO về bảo vệ môi trường, giáo dục cộng đồng, truyền thông như MCD, Green Hub, Trung tâm Nghiên cứu Môi trường và Cộng đồng (CECR), Khu Bảo tồn biển Cù Lao Chàm (MPA), Viện Nghiên cứu Phát triển Kinh tế Xã hội Đà Nẵng (DISED), Trung tâm Sạch và Xanh, Trung tâm Bảo tồn Đa dạng Sinh học Nước Việt Xanh (Green Viet),... Hiện tại Zero Waste Việt Nam Movement đã tạo được mạng liên kết các thành viên hoạt động xây dựng và phát triển phong trào hưởng ứng khái niệm zero waste tại Việt Nam và liên kết quốc tế. Thông qua trang face book Việt Nam Zero Waste và Website các thông tin về hoạt động zero waste tại các alliances được chuyển tải và gắn kết, đồng thời một số hoạt động kiểm toán rác thải tại Cát Bà, Hạ Long được tổ chức và qua đó các liên kết của alliances được xây dựng. Green Hub, MCD, MPA, BR, DISED, Trung tâm Sạch và Xanh... đã và đang liên tục có nhân viên của tổ chức mình tham gia học tập, nghiên cứu zero waste trong nước và quốc tế.

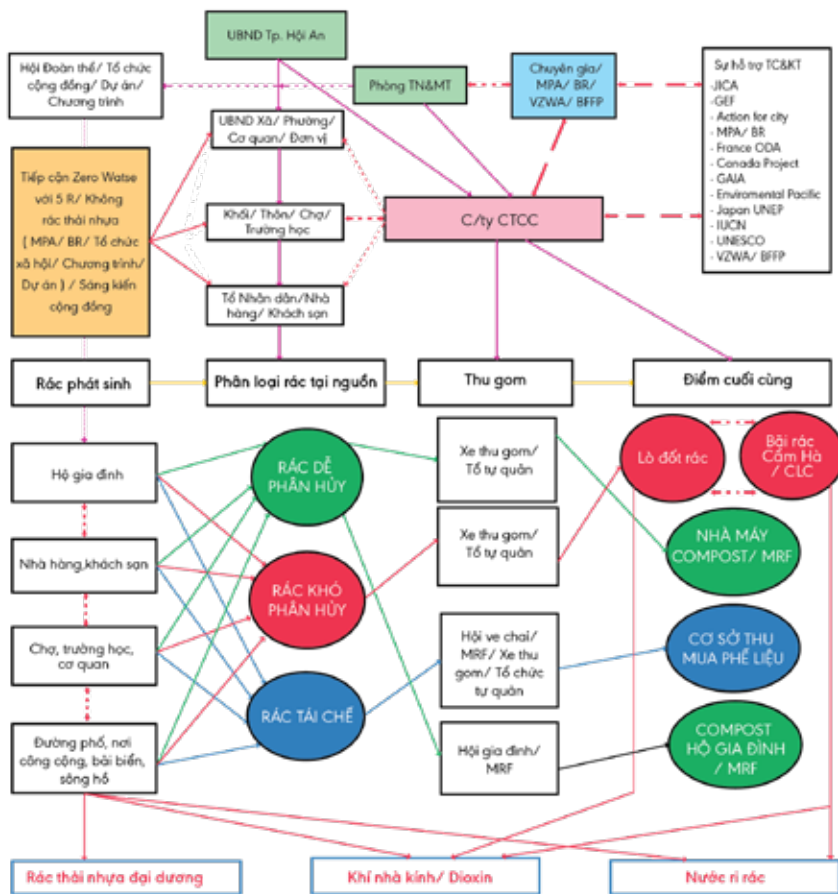
2.6 Mô hình đồng quản lý rác thải sinh hoạt tại thành phố Hội An

Mô hình đồng quản lý rác thải sinh hoạt (ĐQL) theo phương thức phân loại rác tại nguồn (PLRTN) được thiết kế trên cơ sở khoa học về ĐQL, con đường đi của rác thải và định hướng chiến lược quản lý rác thải tại thành phố Hội An. Một giả định khoa học đặt ra là định hướng đó chỉ rõ rác thải được phân thành 3 nhóm riêng biệt bao gồm rác thải dễ phân hủy, rác thải khó phân hủy và rác thải tái chế hay còn gọi là rác thải ve chai ngay sau khi nó được hình thành. Hành động phân loại rác thải sinh hoạt một cách song hành tại thời điểm rác thải được hình thành gọi là phân loại rác tại nguồn. Sau đó 3 loại rác thải sinh hoạt được thu gom và chuyển đến các điểm cuối cùng theo đúng quy định. Rác thải tái chế sẽ được chuyển đến các cơ sở thu mua phế liệu. Rác thải dễ phân hủy sẽ được chuyển đến nhà máy làm phân compost, hoặc các nơi làm compost hộ gia đình. Rác thải khó phân hủy sẽ được chuyển đến bãi rác Cẩm Hà. Như vậy, theo lý luận thì mô hình ĐQL rác thải theo phương thức PLRTN phải là công cụ giúp Nhà nước tổ chức và điều phối được các hoạt động liên kết giữa các lực lượng bao gồm người dân, nhà quản lý, nhà doanh nghiệp và nhà khoa học trong việc quản lý rác thải sinh hoạt tại thành phố Hội An.

Sự liên kết của 4 lực lượng này sẽ là nền tảng tạo nguồn lực cơ bản và lâu bền hỗ trợ mạnh mẽ cho quản lý rác thải sinh hoạt tại thành phố đạt được kết quả. Sự liên kết này cần được hỗ trợ để hình thành, phát triển và sau đó chính sự vững mạnh của nó sẽ thúc đẩy sự bền vững sau này và giảm nhẹ gánh nặng mà Nhà nước phải lo toan như hiện tại.

Mô hình được thực hiện mang nội dung và hình thức phát triển cộng đồng vì vậy để thuận lợi triển khai các hoạt động của mô hình ĐQL rác thải theo phương thức PLRTN cần phải xúc tiến công tác truyền thông nâng cao nhận thức và năng lực cho cộng đồng tiếp cận và tham gia các hoạt động của mô hình. Sự tham gia rộng rãi và tích

cực của người dân, doanh nghiệp, nhà khoa học vào mô hình bao giờ cũng tỷ lệ thuận với hiệu quả triển khai hoạt động. Đồng thời mô hình sẽ tạo điều kiện kế thừa một cách có hệ thống và phối kết hợp với các chương trình, dự án có liên quan tại địa phương một cách phù hợp.

Hình 12: Mô hình đồng quản lý rác thải sinh hoạt tại thành phố Hội An.

Giải thích các kí hiệu trên hình 12

- (dotted line): quan hệ giữa các nhóm nguồn phát sinh rác thải sinh hoạt
- (solid line): quan hệ chỉ đạo
- (dashed line): quan hệ hợp tác
- (yellow line): con đường đi của rác thải sinh hoạt tại Hội An
- (green line): rác dễ phân hủy
- (blue line): rác tái chế (rác ve chai)
- (red line): rác khó phân hủy

Giải thích ý nghĩa của hình 12

► Con đường đi của rác thải sinh hoạt tại thành phố Hội An

Con đường đi của rác thải sinh hoạt tại thành phố Hội An được bắt đầu từ bước phát sinh đến phân loại rác qua thu gom và điểm đến cuối cùng.

“Rác phát sinh”: Rác thải sinh hoạt tại thành phố Hội An được ra đời từ 4 nguồn phát sinh chính đó là (1) hộ gia đình, (2) nhà hàng, khách sạn, (3) chợ, trường học, cơ quan, (4) đường phố, nơi công cộng.

“Phân loại rác”: Rác thải được phân thành 3 nhóm riêng biệt là rác thải dễ phân hủy, rác thải khó phân hủy và rác thải tái chế hay còn gọi là rác thải ve chai ngay sau khi nó được hình thành. Hành động phân loại rác thải sinh hoạt một cách song hành tại thời điểm rác thải được hình thành gọi là phân loại rác tại nguồn.

Tuy nhiên, hiện nay tại nhiều nơi, rác thải phát sinh chưa được phân loại. Điều này có nghĩa là 3 loại rác bao gồm rác thải tái chế, rác khó phân hủy, rác dễ phân hủy không được tách biệt thành từng nhóm riêng biệt mà đang bị trộn lẫn nhau.

“Thu gom” là biểu hiện của giai đoạn rác thải được thu gom từ khắp nơi trong thành phố và được đưa về các điểm đến cuối cùng. Thực hiện hoạt động thu gom rác thải hiện nay chủ yếu là 3 lực lượng chính, đó là Công ty Cổ phần Công trình Công cộng của thành phố Hội An (CTCT), các Tổ thu gom tự quản và Đội ngũ những người thu mua ve chai của địa phương.

“Điểm đến cuối cùng” là nơi hoặc là không gian mà rác được đưa về tập kết trong thành phố một thời gian dài hoặc được chế biến trước khi chuyển ra ngoài địa bàn thành phố Hội An. “Điểm đến cuối cùng” hiện nay trên con đường đi của rác thải sinh hoạt tại Hội An là bãi rác Cẩm Hà và các cơ sở thu mua phế liệu. Trong thời gian gần đây, ngoài bãi rác Cẩm Hà, các cơ sở thu mua phế liệu, thành phố Hội An còn đưa vào sử dụng Nhà máy làm phân compost và khái niệm làm phân compost hộ gia đình.

Ngoài ra, rác thải sinh hoạt tại thành phố Hội An vẫn còn một lượng đáng kể phát tán không kiểm soát được một cách tự do ngoài môi trường chung quanh như tại các bãi đất “hoang”, sông ngòi, bãi biển. Lượng rác thải sinh hoạt phát tán này thông thường được thu gom thông qua các phong trào dọn vệ sinh, làm sạch bãi biển, dòng sông chung của thành phố và các xã phường.

► Quản lý rác thải sinh hoạt tại thành phố Hội An

Quản lý rác thải sinh hoạt tại thành phố Hội An được thể hiện rõ nét qua hai mối quan hệ chỉ đạo và hợp tác. Mối quan hệ chỉ đạo thực hiện các quy định về quản lý rác thải sinh hoạt trong thành phố Hội An được thể hiện theo con đường quản lý Nhà nước từ UBND Thành phố xuống UBND Xã/Phường, Thôn/Khố và Tổ Nhân dân thông qua sự tham mưu trực tiếp của Phòng Tài nguyên và Môi trường. Đồng thời mối quan hệ chỉ đạo còn được thể hiện trực tiếp từ UBND Thành phố xuống

Công ty CP CTCC, đến Tổ/Đội thu gom, xử lý tại Bãi rác Cẩm Hà và Nhà máy sản xuất phân compost. Mối quan hệ hợp tác được thể hiện tư vấn kỹ thuật, giáo dục, truyền thông về quản lý rác thải sinh hoạt tại thành phố Hội An giữa các bên liên quan, Hội Đoàn thể, tổ chức quốc tế đến cộng đồng nhằm nâng cao nhận thức, năng lực thực hiện hiệu quả các hoạt động quản lý rác thải tại địa phương.

► *Vai trò của các nhóm chức năng*

Vai trò của 4 nhà trong quá trình thực hiện mô hình đồng quản lý rác thải sinh hoạt tại thành phố Hội An:

A. Nhà quản lý

Trong mô hình đồng quản lý rác thải sinh hoạt tại thành phố Hội An, nhà quản lý được đại diện bao gồm UBND Thành phố Hội An mà đại diện trực tiếp là Phòng Tài nguyên và Môi trường, UBND Xã/Phường, thôn/Khối và Tổ Nhân dân.

B. Nhà doanh nghiệp

Nhà doanh nghiệp trong mô hình này được định nghĩa là những cá nhân, tổ chức, tập thể thực hiện hoạt động thu gom, chế biến rác thải sinh hoạt tại thành phố Hội An với nguồn lực đầu tư tài chính, công nghệ, lao động từ Nhà nước, tập thể, cộng đồng hoặc tư nhân trên hình thức lợi nhuận hoặc phi lợi nhuận. Như vậy, trong mô hình đồng quản lý rác thải tại Hội An các thành phần như: Công ty CP CTCC, Cơ sở thu mua phế liệu, hoặc người thu mua ve chai theo mức độ đầu tư mở rộng cũng có thể trở thành những doanh nghiệp thu gom và xử lý rác thải sinh hoạt tại địa phương.

C. Nhà khoa học, bảo vệ môi trường, bảo tồn, xã hội, cộng đồng

Bao gồm những tổ chức cá nhân hoạt động cống hiến cho sự nghiệp quản lý rác thải sinh hoạt tốt hơn tại thành phố Hội An. Những đóng góp từ nhà khoa học, bảo vệ môi trường, bảo tồn, xã hội, cộng đồng bao gồm các nghiên cứu, truyền thông, tuyên truyền, phản biện khoa học, tư vấn công nghệ, kỹ thuật, giáo dục, đào tạo nhằm hỗ trợ cho quản lý tốt hơn rác thải sinh hoạt, bảo vệ môi trường tại thành phố. Trong mô hình đồng quản lý rác thải sinh hoạt thành phố Hội An, nhà khoa học, bảo vệ môi trường, bảo tồn, xã hội, cộng đồng được bao gồm các thành phần như: BQL Khu Bảo tồn biển Cù Lao Chàm, BQL Khu Dự trữ Sinh quyển Cù Lao Chàm - Hội An, Trường Đại học, Viện Nghiên cứu, Tổ chức Phi Chính phủ (NGOs), Tổ Chức Quốc tế, Trường học, Hội Đoàn thể.

D. Người dân

Trong mô hình đồng quản lý rác thải sinh hoạt thành phố Hội An người dân bao gồm toàn bộ những cá nhân, gia đình, tổ chức trong cộng đồng, xã hội. Như vậy mọi người trong xã hội dù làm nghề gì, dù ở địa vị nào đều có liên quan đến rác thải sinh hoạt và thuộc vào nhóm người dân. Vì vậy, đối với mô hình đồng quản lý

rác thải sinh hoạt thì người dân địa phương, khách du lịch, hộ gia đình, nhà hàng, khách sạn, cơ quan trường học, chợ đều bị chi phối bởi theo các quy định mà người dân cần thực hiện trách nhiệm đó là phải phân loại rác theo đúng quy định và bỏ rác đúng quy định được thảo luận và thống nhất từ cộng đồng.

► *Lợi ích và trách nhiệm của các nhóm chức năng*

Rác thải sinh hoạt và hướng đến không rác thải nhựa đại dương đòi hỏi một sự quản lý tổng hợp, mọi người, mọi thành phần trong xã hội đòi hỏi phải tham gia và cùng chia sẻ trách nhiệm và lợi ích trong việc gìn giữ một môi trường trong lành và không rác thải nhựa đại dương. Vì vậy, ngoài tính pháp lý, luật, quy định, hướng dẫn...và mọi công dân, hộ gia đình, cơ quan, đơn vị phải tuân thủ, thì nhận thức và chuyển đổi hành vi hoặc tự nguyện làm tốt nhiệm vụ của mình theo quy định, hoặc tư vấn hướng dẫn cho người khác trong cộng đồng làm theo, là rất quan trọng. Ngoài việc thực thi các quy định, hoạt động truyền thông, giáo dục, nâng cao nhận thức, năng lực cộng đồng luôn luôn được quan tâm, thực hiện, theo sự phân bổ như sau:

Nhóm quản lý: Thực thi các quy định từ Luật, Nghị định, Thông tư, Quyết định, Hướng dẫn...

Nhóm doanh nghiệp: Thu gom, xử lý theo quy định, hướng dẫn.

Nhóm khoa học, bảo tồn, xã hội: Tiếp cận thông tin, kỹ thuật, hướng dẫn, giáo dục

Người dân: Tuân thủ các quy định, cam kết thực hiện

2.7 Phân tích con đường đi của rác thải sinh hoạt tại Hội An / phân loại rác tại nguồn Hội An / và thiết kế mô hình ĐQL rác thải theo phương thức PLRTN

Mô hình ĐQL rác thải sinh hoạt theo phương thức PLRTN được thiết kế trên cơ sở khoa học về ĐQL, con đường đi của rác thải và định hướng chiến lược quản lý rác thải tại thành phố Hội An. Một giả định khoa học đặt ra là định hướng đó chỉ rõ rác thải được phân thành 3 nhóm riêng biệt bao gồm rác thải dễ phân hủy, rác thải khó phân hủy và rác thải tái chế hay còn gọi là rác thải ve chai ngay sau khi nó được hình thành. Hành động PLR thải sinh hoạt một cách song hành tại thời điểm rác thải được hình thành gọi là phân loại rác tại nguồn. Sau đó 3 loại rác thải sinh hoạt được thu gom và chuyển đến các điểm cuối cùng theo đúng quy định. Rác thải tái chế sẽ được chuyển đến các cơ sở thu mua phế liệu. Rác thải dễ phân hủy sẽ được chuyển đến nhà máy làm phân compost, hoặc các nơi làm compost hộ gia đình. Rác thải khó phân hủy sẽ được chuyển đến bãi rác Cẩm Hà.

Như vậy, theo lý luận thì mô hình ĐQL rác thải theo phương thức PLRTN phải là công cụ giúp Nhà nước tổ chức và điều phối được các hoạt động liên kết giữa các lực lượng bao gồm người dân, nhà quản lý, nhà doanh nghiệp và nhà khoa học trong việc quản lý rác thải sinh hoạt tại thành phố Hội An.

Sự liên kết của 4 lực lượng này sẽ là nền tảng tạo nguồn lực cơ bản và lâu bền hỗ trợ mạnh mẽ cho quản lý rác thải sinh hoạt tại thành phố đạt được kết quả. Sự liên kết này cần được hỗ trợ để hình thành, phát triển và sau đó chính sự vững mạnh của nó sẽ thúc đẩy sự bền vững sau này và giảm nhẹ gánh nặng mà Nhà nước phải lo toan như hiện tại.

Mô hình được thực hiện mang nội dung và hình thức phát triển cộng đồng vì vậy để thuận lợi triển khai các hoạt động của mô hình ĐQL rác thải theo phương thức PLRTN cần phải xúc tiến công tác truyền thông nâng cao nhận thức và năng lực cho cộng đồng tiếp cận và tham gia các hoạt động của mô hình. Sự tham gia rộng rãi và tích cực của người dân, doanh nghiệp, nhà khoa học vào mô hình bao giờ cũng tỷ lệ thuận với hiệu quả triển khai hoạt động. Đồng thời mô hình sẽ tạo điều kiện kế thừa một cách có hệ thống và phối kết hợp với các chương trình, dự án có liên quan tại địa phương một cách phù hợp.

Bảng 2: Danh sách thành viên tổ ĐQL PLRTN tại thôn Trà Quế, Cẩm Hà

STT	Nhóm 1 (tổ 1 và 2)	Nhóm 2 (tổ 3 và 4)	Nhóm 3 (tổ 4 và 5)	Cam kết thực hiện
1	Lê Thị Sen	Trần Thị Ka	Hồ Thị Lên	1. 100% các thành viên hộ gia đình luôn luôn xách giỏ đi chợ. 2. 100% các thành viên hộ gia đình giảm sử dụng và đi đến nơi không với túi nylon 3. 100% các thành viên hộ gia đình tham gia PLRTN theo quy định 4. Làm phân compost tại nhà 5. Mỗi gia đình có ít nhất 2 giỏ rác trong nhà
2	Lê Thị Hoàng	Nguyễn Thị Thu	Đình Thị Vân	
3	Đình Thị Phương	Trần Thị Liên	Lê Thị Nhổng	
4	Nguyễn Thị Hồng	Nguyễn Thị Bé	Mai Thị Xuyên	
5	Lê Thị Bạ	Ngô Thị Bớt	Ngô Thị Châu	
6	Lê Thị Câu	Mai Thị Thảo	Nguyễn Thị Mây	
7	Trần Thị Tiễn	Nguyễn Thị Một	Ngô Thị Hồng	
8	Nguyễn Thị Thơ	Nguyễn T. Ngọc Mai	Nguyễn Thị Bé	
9	Lương Thị Em	Phan Thị Kim Anh	Nguyễn Thị Huệ	
10	Hồ Thị Nguyệt	Lê Thị Em	Đình Thị Sang	
11	Ngô Thị Tính	Nguyễn Thị Kiện	Lê Thị Chín	
12	Nguyễn Thị Sen	Trương Thị Hộ	Lê Thị Bốn	
13	Nguyễn Thị Lài	Nguyễn Thị Xí	Ngô Thị Hòa	
14	Phạm Thị Thọ	Ngô Thị Tơ	Nguyễn Thị Thiện	
Cá nhân và gia đình thực hiện đúng quy định của cộng đồng theo cam kết sẽ được khen thưởng				
- Cá nhân và gia đình thực hiện đúng các quy định của cộng đồng theo cam kết sẽ được đề nghị tham gia tham quan và học tập mô hình PLRTN, nói không với túi nylon tại KBTB Cù Lao Chàm. - Cá nhân và gia đình thực hiện đúng các quy định của cộng đồng theo cam kết sẽ được nhóm đề nghị tuyên dương, khen thưởng tại địa phương		- Chi hội LHPN sẽ trích tiền tích lũy từ hoạt động gây quỹ thu gom rác tái chế (rác ve chai) để mua hộp nhựa tặng cho cá nhân và gia đình thực hiện đúng các quy định của cộng đồng theo cam kết PLRTN		
Cá nhân và hộ gia đình không thực hiện đúng quy định của cộng đồng theo cam kết sẽ bị phạt				
- Cá nhân và hộ nào bị phát hiện không thực hiện đúng 5 điều đã cam kết trên, sẽ phải khiển trách và bị phê bình trong tổ, nhóm và tại địa phương.		Cá nhân và gia đình nào chưa thực hiện đúng 5 điều đã cam kết theo PLRTN, thì phải học tập theo hướng dẫn của nhóm, để có thể tham gia thực hiện tốt trách nhiệm của mình.		

PHẦN III: QUẢN LÝ RÁC THẢI THEO HƯỚNG KHÔNG RÁC THẢI NHỰA ĐẠI DƯƠNG Ở HỘI AN – KHUYẾN NGHỊ

3.1 Kiểm toán rác thải

Mục tiêu của kiểm toán rác thải là biết được tổng khối lượng rác thải của một địa phương, đơn vị sản xuất kinh doanh, hoặc trường học, cơ quan, chợ...trong một ngày, hoặc bình quân trên đầu người. Kiểm toán rác thải còn cung cấp được thông tin các thành phần rác thải, nguồn phát sinh và các mối liên kết khác ví dụ như rác thải đối với du lịch có thể liên quan đến khẩu phần thức ăn, giá thành bữa ăn, hoặc thành phần rác thải còn liên quan đến các nhãn hiệu hàng hóa tiêu dùng được cung cấp từ các công ty, tập đoàn...

Tại Hội An kiểm toán rác thải được triển khai từ những năm 2002 với hướng tìm hiểu về khối lượng thành phần (lúc bấy giờ chỉ quan tâm đến rác tái chế, rác khó phân hủy sinh học và rác dễ phân hủy sinh học), nhằm phục vụ cho các giải pháp tăng cường hoạt động tái chế, làm phân compost hộ gia đình và thu gom phù hợp.

Trong thời gian 2008 và 2009, cùng phối hợp với chương trình tình nguyện viên của Đức, và hoạt động nghiên cứu, thực tập của sinh viên Trường Cao Đẳng Đức Trí, Đại học Sư phạm Đà Nẵng, Đại học Bách Khoa Đà Nẵng, Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn thành phố Hồ Chí Minh, và dự án UNDP/GEF SGP, một kế hoạch về kiểm toán rác thải được thực thi tại 8 thôn của xã Cẩm Thanh, thành phố Hội An trong thời gian 9 tháng (Mariam), đã mang lại một ý nghĩa rất lớn được cộng đồng người dân địa phương nhiệt tình ủng hộ, và ý tưởng kết nối giáo dục cộng đồng về ứng xử với rác thải, trách nhiệm và lợi ích cũng như tiếp cận với các giải pháp địa phương được ghi nhận, bên cạnh các mục tiêu khác về định lượng, và thành phần. Kế thừa kết quả này, một nghiên cứu bổ sung theo đề tài xây dựng mô hình đồng quản lý rác thải hộ gia đình

Hình 14: Các chuyên gia Nhật Bản (JICA/OCRM) hỗ trợ kiểm toán rác thải tại Hội An

tại Hội An được triển khai trong thời gian từ 2012 đến 2014, một lần nữa hoạt động kiểm toán rác thải lại được triển khai ứng dụng xây dựng mô hình tại Trà Quế, Cẩm Hà và đối chiếu so sánh tại phường Cẩm Phô.

Các chỉ số theo dõi lần này được mở rộng không những 3 nhóm loại rác bao gồm tái chế, dễ phân hủy sinh học, khó phân hủy sinh học mà còn mức độ sử dụng túi nylon, giỏ đi chợ, hố phân compost, hoặc các vật dụng thay thế khác nhằm giảm thiểu sử dụng túi nylon tại gia đình và kể cả số thùng rác trong gia đình cũng được đính kèm, nhằm tạo được một bức tranh tổng thể của nỗ lực cộng đồng hướng đến phân loại rác tại nguồn, làm phân compost hộ gia đình, nói không túi nylon. Như vậy có thể thấy rằng, Hội An trong suốt thời gian dài từ những năm 2000 đến nay đã có nhiều sáng kiến tiếp cận với Zero Waste.

Trong suốt 10 năm từ 2008 đến 2018, theo chương trình hợp tác giữa thành phố Hội An và Okinawa Nhật Bản, nhiều hoạt động hỗ trợ xây dựng thành phố sinh thái Hội An được thành phố Naha giúp đỡ dưới sự tư vấn kỹ thuật của OCRM (Okinawa Community Recycle Movement) – Tổ chức tái chế cộng đồng của Okinawa. Các chuyên gia về quản lý rác thải sinh hoạt theo hướng cộng đồng mà đứng đầu là ông Kogachi đã rất tích cực và tận tình sát cánh cùng Hội An nhằm tác động đến sự thay đổi nhận thức về quản lý rác thải. Khởi đầu chương trình là các lớp trao đổi đào tạo kỹ thuật về quản lý rác thải sinh hoạt tại Naha cho các lãnh đạo Hội An, chuyên viên kỹ thuật và các đại diện cộng đồng.

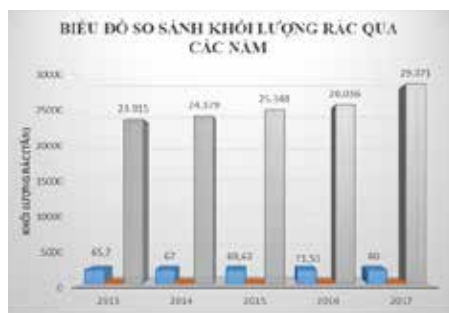
Các chuyên gia về quản lý rác thải sinh hoạt tại Naha được định kỳ gửi sang Hội An nhằm thực hiện kiểm toán rác thải, giới thiệu các kỹ thuật xử lý, hội thảo khoa học...với mục tiêu tạo điều kiện các cộng đồng được tiếp cận với cách làm của Naha trong quản lý rác thải, nhiều kết quả đáng được ghi nhận trong quá trình 10 năm tiến bước cùng Okinawa.

Gần đây, với sự hợp tác và hỗ trợ từ Liên minh không rác thải Việt Nam (VZWA) cùng với chương trình GAIA (Global Alliance for Incinerator Alternatives) – Liên minh Toàn cầu cho các giải pháp thay thế lò đốt rác, Pacific Environment – Chương trình Môi trường Thái Bình Dương, IUCN – Tổ chức Bảo tồn Thiên nhiên Thế giới một số hoạt động kiểm toán rác thải nhằm cập nhật cơ sở dữ liệu về rác thải tại địa phương đã và đang tiếp tục thực hiện tại Cù Lao Chàm, Hội An.

3.2 Xây dựng sách trắng về rác thải thành phố Hội An

Sách trắng về rác thải là một tài liệu tổng hợp cơ sở dữ liệu về rác thải, làm cơ sở để xuất, định hướng công tác quản lý, xử lý cũng như giảm thiểu lượng rác phát sinh hằng ngày trên địa bàn thành phố; tận dụng nguồn tài nguyên trong rác thải để tái chế, tái sử dụng, góp phần giảm thiểu những tác động tiêu cực của rác thải đến môi trường, giảm kinh phí trong việc xử lý rác thải. Thành phố ban hành Sách trắng về rác thải thành phố Hội An năm 2018 với mục đích vận động, khuyến khích doanh nghiệp, người dân cùng các cơ quan, ban ngành hưởng ứng, tham gia và thực hiện tích cực công tác phân loại, giảm thiểu rác thải, cùng góp phần xây dựng Hội An xanh, sạch, đẹp tiến tới xây dựng thành công thành phố Hội An - Thành phố Sinh thái - Văn hóa - Du lịch như mục tiêu đề ra.

3.3 Xây dựng cơ sở tái chế MRF (Materials Recovery Facilities)

Cơ sở tái chế, tái sử dụng phục vụ cho hoạt động giáo dục cộng đồng nghiên cứu xây dựng tại địa phương hoặc tại các trường học nhằm thu gom các loại rác thải tái chế, làm phân compost quy mô nhỏ. Các cộng đồng dân cư nông thôn hoặc có khi cả thành phố, các trường học, đơn vị có nhu cầu hoặc cần hỗ trợ cho các phát triển khác như du lịch, thường kêu gọi hoặc cùng hợp tác xây dựng các cơ sở tái chế và tái sử dụng này.

3.4 Tăng cường quan hệ quốc tế, đào tạo, tập huấn và nâng cao năng lực quản lý rác thải

Trong những năm qua hoạt động quan hệ quốc tế đã góp phần hỗ trợ Hội An rất nhiều trong kết nối đào tạo, tập huấn nhằm nâng cao năng lực trong quản lý rác thải. Các dự án từ các nhà tài trợ JICA, GEF SGP, UNESCO, IUCN, WWF, DANIDA... đã và đang

không những giúp Hội An về mặt tài chính, mà cả kỹ thuật và đào tạo ngắn và dài hạn cho xây dựng và phát triển năng lực quản lý rác thải tại địa phương.

3.5 Kết nối các phong trào, tổ chức cộng đồng, sáng kiến và tham gia quốc tế

Cách tiếp cận quản lý rác thải của Hội An từ trước đến nay là theo hướng từ trên xuống (top down); theo kiểu này thì là cái gì (what) tại địa phương là hoàn toàn được chỉ định từ thành phố, từ cấp trên, và kể cả (how) làm như thế nào cũng vậy. Đối với các đối tượng quản lý là tài sản hoặc dịch vụ công thì nếu chỉ cách tiếp cận từ trên xuống sẽ rất hạn chế về hoạt động tham gia, cũng như kêu gọi mọi người tham gia chia sẻ trách nhiệm và lợi ích liên quan đến. Điều này thường bị ngộ nhận ở cách lẫn lộn giữa sở hữu tài sản và lợi ích từ hoạt động dịch vụ, ví dụ như rừng tự nhiên về mặt tài sản là thuộc sở hữu nhà nước, nhưng dịch vụ sinh thái mà rừng này tạo ra và cung cấp thì thường có đặc trưng là tài sản chung, công cộng, ai cũng có quyền được tiếp cận, được hưởng lợi, vì vậy mọi người phải có trách nhiệm trong việc giữ gìn, bảo vệ chúng. Một thực tiễn đã chứng minh trong bối cảnh hiện tại nhiều khó khăn và thách thức đã đến với Hội An trong quản lý rác thải bao gồm từ phân loại rác đến thu gom, xử lý, cũng như nhiều tổn động tại bãi rác, lò đốt, nhà máy làm phân compost... Khối lượng rác thải ngày một gia tăng, tỷ lệ rác thải nhựa lớn dần, phân loại rác thải tại nguồn đôi lúc đôi nơi bị buông lỏng... Mặc dù Hội An là một trong những địa phương đi đầu trong cả nước về phân loại rác tại nguồn, nói không với túi nylon.

3.6 Nhóm thành phố sinh thái

Nhóm Ecocity Group, được tập hợp trên cơ sở các người bạn Nhật Bản đến với Khu Bảo tồn biển đề nghị hướng dẫn cách tổ chức một triển lãm tranh môi trường UNEP tại Hội An. Tuy nhiên, nhân cơ hội sự kiện này, nhóm Ecocity với mong muốn có cơ hội tập hợp được lực lượng cho quản lý rác thải Hội An và thực tế các hoạt động sau đó đã diễn ra theo hướng thuận lợi với mong muốn đó. Cuộc họp đầu tiên vào tháng 11 năm 2018 với kêu gọi vì một Hội An sạch và xanh hơn, nhiều doanh nghiệp, nhóm cộng đồng... đã tham gia. Trong đó, không chỉ những nhóm truyền thông, mà cả các nhóm sản xuất vật dụng thay thế cho không sử dụng túi nylon và các sản phẩm nhựa dùng một lần. Theo nguyên tắc phát triển cộng đồng, trước tiên là nên biết những gì mình đang có, với cách tiếp cận rộng rãi, tìm đến các gốc rễ, một loạt các sáng kiến sẵn có trong cộng đồng đã

được mời kết nối, cũng như nhiều sản phẩm, nhiệm vụ được giới thiệu bao gồm bảo vệ môi trường biển, sản xuất ống hút tre, giấy, cốc, hộp đựng thức ăn bằng bã mía, túi eco, phân compost, hoặc các nhóm tình nguyện cộng đồng thu dọn rác thải... Nếu tập hợp được lực lượng này, cùng trao đổi chia sẻ kinh nghiệm và học tập, chắc chắn nhiều sáng kiến mới sẽ được tìm thấy và áp dụng tại Hội An. Vì vậy, tạo môi trường để sáng tạo được hình thành và áp dụng là vô cùng quan trọng và mục đích lâu dài trong phát triển cộng đồng, và chỉ trong môi trường gắn kết cộng đồng thì tiềm năng này mới có nhiều cơ hội để phát triển.

Nhóm Ecocity thực hiện giao ban hàng tuần vào sáng Thứ Hai hoặc sáng Thứ Tư, nhằm thảo luận, định hướng cho hoạt động của nhóm. Với mục tiêu xây dựng Ecocity thành nhóm nòng cốt có thể điều phối được tập hợp đa dạng các nỗ lực cho lợi ích chung của thành phố là sạch, xanh hay nói cách khác là hướng theo zero waste, không rác thải cho tương lai, đặc biệt là rác thải nhựa. Lợi thế của từng ý tưởng là được nhận rõ theo các sản phẩm của mình và phù hợp với mục tiêu chung của zero waste bao gồm: giáo dục trực quan, sản phẩm thay thế như ống hút tre, hộp đựng thức ăn được làm từ bã mía thân thiện với môi trường, ly giấy, lá chuối, cùng với các sản phẩm tái chế như xà phòng hữu cơ được chế biến từ dầu ăn thải, đã thu hút được du khách thôn qua du lịch cộng đồng và các dự án môi trường. Đồng thời mạng lưới tập hợp không chỉ các nhóm cộng đồng mà còn các doanh nghiệp du lịch địa phương và nước ngoài tham gia, trong hội thảo kỹ thuật rác thải ngày 5/12/2018, cho một nỗ lực 10 năm về kỹ thuật rác thải và sự đồng hành cùng Okinawa, nhóm Ecocity đã được lồng ghép giới thiệu với mọi người trong hội thảo về sự ra đời của nhóm, cũng như các hoạt động, kế hoạch hành động trong tương lai. Đây là cơ hội cho việc hình thành nên ý tưởng từ PCT Thành phố Nguyễn Văn Sơn đã tập hợp cuộc họp ngày 26/12/2018 về xây dựng ý tưởng cho năm môi trường Hội An 2019. Tham gia cuộc họp này, Hội An đã mời đa dạng các thành phần liên quan trong thành phố từ các phòng ban quản lý đến công ty cổ phần công trình công cộng, doanh nghiệp du lịch, nhà hàng, khách sạn, xã phường, nhóm cộng đồng như nhóm bãi biển An Bàng, nhóm thu gom pin, nhóm thu gom rác thải dòng sông, nhóm quốc tế Ecocity. Đây là lần đầu tiên, một cuộc họp bàn về rác thải được tập hợp rất nhiều các bên liên quan tham gia thảo luận bàn bạc đến các giải pháp bảo vệ tài sản, dịch vụ chung, công cộng tại thành phố. Có thể nhìn thấy sự nhiệt tình và tự nguyện chia sẻ trách nhiệm và đóng góp vào công việc chung, dịch vụ công mà lâu nay chỉ có nhà nước đảm nhiệm.

3.7 Kết nối Zero Waste (VZWA)

3.8 Xây dựng kế hoạch quản lý rác thải

Quản lý rác thải hộ gia đình với sự tham gia của cộng đồng được hướng dẫn xây dựng kế hoạch quản lý, người dân địa phương, cùng với đại diện chính quyền, doanh nghiệp và nhà khoa học cùng thảo luận, phân tích, xây dựng tầm nhìn, chiến lược, mục tiêu và các hoạt động thực hiện, đồng thời tài chính hoặc các chi trả dịch vụ thu gom rác thải... Kế hoạch quản lý rác thải thường là một văn bản rất quan trọng cho một địa phương, đơn vị tham gia vào quản lý rác thải, đồng thời đây cũng là cơ sở được xem xét khi tiếp nhận các nguồn tài trợ kỹ thuật, tài chính từ quốc gia, quốc tế.

3.9 Xây dựng quy chế quản lý rác thải

Nhiều xóm, thôn, khối, xã, phường tại Hội An, được bà con nông dân, ngư dân, tiểu thương, người lao động cùng trao đổi, thảo luận và cam kết xây dựng các hương ước, quy chế quản lý rác thải tại địa phương hoặc các khu vực công cộng, như quy chế không sử dụng túi nylon hoặc nói không với túi nylon tại Cù Lao Chàm, quy ước xách giỏ đi chợ, không sử dụng túi nylon, hoặc phân loại rác tại nguồn và phải có ít nhất 2

thùng rác dùng để phân loại trong nhà của chi hội phụ nữ vườn rau Trà Quế, Cẩm Hà, Hội An. Các quy chế, quy ước này hoàn toàn được bà con xây dựng và cam kết thực hiện và được sự chứng nhận của UBND xã, phường.

3.10 Giám sát và liên kết mạng xã hội (citizen sciences)

Mạng thông tin xã hội như facebook là một trong những công cụ đơn giản, tiện lợi cho mọi người cùng tham gia chia sẻ thông tin ghi nhận và giám sát hàng ngày về quản lý rác thải, cũng như những sáng kiến và nỗ lực mới trong bảo vệ môi trường, giảm thiểu rác thải nhựa đại dương tại đại phương. Đồng thời mạng xã hội giúp cho mọi người dễ dàng nhận biết, học hỏi, trao đổi nhiều ví dụ mới, giá trị theo các kết nối quốc gia và quốc tế. Một nguồn lực cũng như kho tàng kiến thức từ trong cộng đồng được gìn giữ và cung cấp cần được phát huy.

3.11 Truyền thông và giáo dục (tiếp cận zero waste / 3 R / 5 R, không rác thải nhựa đại dương)

3.11.1 Tờ rơi PLRTN

Nội dung tờ rơi hướng dẫn người dân phân loại rác theo 3 nhóm chính gồm rác dễ phân hủy, rác khó phân hủy và rác tái chế. Đây là cam kết của cộng đồng và được UBND thành phố phê chuẩn thành quy định thực hiện.

3.11.2 Sổ tay hướng dẫn hộ gia đình PLRTN

Sổ tay hướng dẫn PLRTN được biên soạn theo 3 nhóm rác chính là rác dễ phân hủy, rác khó phân hủy và rác tái chế. Khác với tờ rơi PLRTN, sổ tay hướng dẫn PLRTN có giải thích thêm các quy trình xử lý các thành phần rác được phân loại này.

3.12 Mô hình văn phòng, hội thảo, hội nghị, họp cơ quan không chai nước uống nhựa

Những cam kết ban đầu của toàn bộ nhân viên bảo tồn và sau đó lan rộng đến người lao động tại các văn phòng công ty, nhà hàng, khách sạn, trường học tại Hội An là dùng bình nước cá nhân, hạn chế và tránh dùng chai nhựa dùng một lần hàng ngày, để tham gia bảo vệ môi trường, giảm thiểu rác thải nhựa.

3.14 Sản xuất ống hút tre, cỏ, giấy, sậy, hộp đựng thức ăn bằng bã mía.

Các sản phẩm thay thế túi nylon, đồ dùng nhựa một lần như ống hút nhựa, hộp đựng thức ăn, được sản xuất từ vật liệu địa phương như tre, sậy, cỏ, giấy, bã mía, lá chuối... được bà con nông dân, ngư dân ngày một tham gia. Nhiều cơ sở sản xuất không chỉ là cung cấp hàng hóa mà còn là nơi đào tạo nghề, hướng dẫn du khách chế tác, sáng tạo những hàng lưu niệm mang về khi đến du lịch tại Hội An. Người nông dân, ngư dân giờ đây không chỉ bán những sản phẩm vật chất như tre, dừa, cá tôm mà còn cả kinh nghiệm, khéo léo của đôi tay và ý tưởng sáng tạo của mình đến du khách, tạo nên sự bền vững giữa kinh tế và bảo vệ tài nguyên và môi trường, giảm thiểu rác thải nhất là rác thải nhựa đại dương.

3.15 Tổ chức Refillables Shops

Shop Đong đầy là tên tiếng Việt của Refillables Shop, là một quầy hàng nhỏ của chủ nhân là một gia đình người Canada, yêu mến Hội An và đến cùng chung sống với bà con nông dân ở làng Thanh Đông, Cẩm Thanh. Gia đình mở shop này để giới thiệu các sản phẩm thân thiện với môi trường như xà phòng làm bằng tay từ dầu mỡ thực phẩm thừa, tái chế, các bao bì thay thế vật dụng bằng nhựa dùng một lần, hoặc các đồ dùng làm bằng tre, cỏ, vật liệu địa phương. Shop Đong đầy quan tâm lớn đến vật dụng tái sử dụng, đồ chứa lớn được đựng trở lại, tránh nhiều bao bì nhỏ, đặc biệt là bằng nhựa thải ra môi trường gây ô nhiễm, nhất là đại dương

3.16 Vườn rau hữu cơ / phân compost / thuốc trừ sâu thảo mộc / trường học giáo dục cộng đồng

Vườn rau hữu cơ Thanh Đông tại xã Cẩm Thanh là một trường học lớn về tiếp cận với nông nghiệp hữu cơ, với phương thức không dùng thuốc trừ sâu và phân bón hóa học cũng như các kỹ thuật canh tác được ứng dụng trên nền tảng của kiến thức sinh thái học, các bác nông dân đã và đang mang lại nhiều gắn kết mới cho phát triển du lịch tại Hội An. Phân compost là một trong những sản phẩm kết nối góp phần giảm lượng rác thải để phân hủy, rác thải nhà bếp hộ gia đình và sản xuất nông nghiệp tại đây.

3.17 Quán ăn, cà phê, nhà hàng không dùng túi nylon, ống hút nhựa

Hưởng ứng kêu gọi của Thành phố Hội An, nhiều quán ăn, cà phê đã và đang bắt đầu tham gia các hoạt động không dùng và không cung cấp túi nylon và ống hút nhựa cho khách hàng. Du khách rất thích các sản phẩm ống hút tre, cỏ, túi giấy, hoặc các hộp đựng thức ăn sản xuất bằng bã mía tại các cơ sở dịch vụ này.

3.18 Trang trại An Nhiên

Trang trại An Nhiên như là một trường học thân thiện với môi trường, đến đây du khách sẽ được tham gia các hoạt động ngoài trời gắn gũi với thiên nhiên, các tour tìm hiểu về tự nhiên, môi trường, các hướng dẫn kỹ năng, tập làm các vật dụng sinh hoạt hàng ngày như xà phòng, các bài học về bảo vệ môi trường, tài nguyên thiên nhiên, tìm hiểu về các tiếp cận quản lý rác thải v.v...

3.19 Chợ phiên

Một sáng kiến mới trong thời gian gần đây của Hội An nhằm hỗ trợ cho bà con nông dân với nông nghiệp hữu cơ và các khởi nghiệp với những sản phẩm nông sản, nguyên liệu địa phương thân thiện với môi trường, giảm thiểu rác thải và không rác thải nhựa đại dương. Những phiên chợ vào các ngày Thứ Bảy, Chủ Nhật đã và đang gắn kết được nhiều hộ gia đình, doanh nghiệp, cơ sở sản xuất tham gia ngày càng đông và thu hút được nhiều du khách quan tâm, tạo nên một sản phẩm du lịch mới tại Hội An.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

[1] Chu Mạnh Trinh, 2014, Xây dựng mô hình đồng quản lý rác thải tại 2 xã, phường Cẩm Hà và Cẩm Phô, thành phố Hội An. Mã số: KC.01.09.

[2] Quỹ Môi trường toàn cầu - Chương trình tài trợ các dự án nhỏ ở Việt Nam GEF-SGP Hội Liên hiệp Phụ nữ TP. Hội An, 2013, Dự án "Xây dựng mô hình xã hội hóa công tác quản lý rác thải sinh hoạt tại thành phố Hội An", Mã số: VN/SGP/OP4/Y3/CORE/10/07.

[3] UBND Tp. Hội An, 2018, Sách trắng rác thải thành phố Hội An.

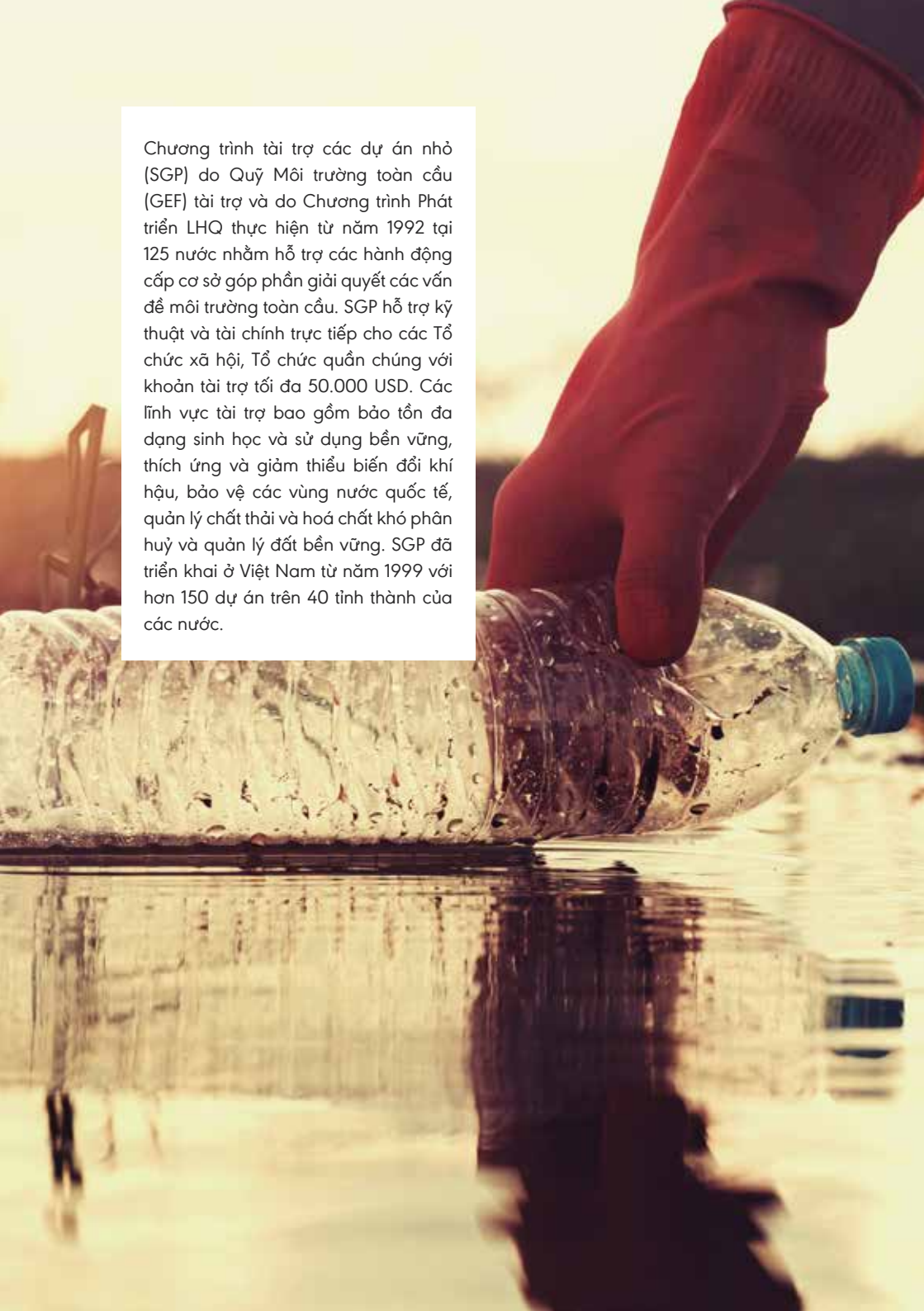
[4] UBND Tp. Hội An, 2019/QĐ-UBND, Quyết Định Kiện toàn Ban điều hành và các tổ chuyên môn chương trình phân loại rác tại nguồn trên địa bàn thành phố Hội An, 11/8/2018.

PHỤ LỤC

Bảng 1

TT	Chủ cơ sở	Địa điểm	Quy mô (kg/ngày)	Năm hoạt động	Giấy phép kinh doanh	Giấy phép môi trường
1	Nguyễn Văn Lựu	Tổ 21, thôn Bàu Ốc Thượng, xã Cẩm Hà	200	Từ năm 1990 đến nay	Số 33B8000789, ngày 30/10/2003, do Phòng Kế hoạch Đầu tư Thị xã Hội An cấp	Số 02/TB-UBND, ngày 09/10/2012, do UBND xã Cẩm Hà xác nhận
2	Trương Thị Thu Hà	Tổ 21, thôn Bàu Ốc Thượng, xã Cẩm Hà	180	Từ năm 2014 đến nay	Số 33B8005865, ngày 25/12/2013, do UBND thành phố Hội An cấp	Số 201/TB-UBND ngày 20/12/2013, do UBND xã Cẩm Hà xác nhận
3	Nguyễn Nghị	Tổ 1, khối Tân Lập, phường Tân An	50	Từ năm 2013 đến nay	Chưa có	Chưa có
4	Lương Xê	Tổ 6, khối Phong Niên, phường Sơn Phong	300	Từ năm 1986 đến nay	Đã có, nhưng thất lạc	Chưa có

5	Hà Thị Lan	Tổ 1, khối Thanh Nam, phường Cẩm Châu	200	Từ năm 2010 đến nay	Chưa có	Chưa có
6	Hà Vinh	Đường 18/8, khối Tu Lễ, phường Cẩm Phô	200	Từ năm 2010 đến nay	Số 33B8004015, ngày 15/01/2010 do UBND thành phố Hội An cấp	Chưa có
7	Nguyễn Thị Điệp	Tổ 5, khối Tu Lễ, phường Cẩm Phô	100	Đã ngưng và đã hoạt động lại vị trí mới vào năm 2014	Số 1068/HA ngày 28/10/1997 do UBND thị xã Hội An cấp	Chưa có
8	Thái Thị Thu Oanh	38/2 Thái Phiên, phường Cẩm Phô	300	Từ 2009 đến nay	Số 33B8003581, ngày 04/3/2009 do UBND thành phố Hội An cấp	Số 33/TB-UBND, ngày 25/3/2015, do UBND phường Cẩm Phô xác nhận
9	Thái Văn Thảo	38/40 Thái Phiên, phường Cẩm Phô	500	Từ 1980 đến nay	Số 33B8005006, ngày 29/5/2012 do UBND thành phố Hội An cấp	Số 40/TB-UBND, ngày 29/5/2012, do UBND phường Cẩm Phô xác nhận

A close-up photograph showing a hand wearing a red rubber glove holding a crushed, clear plastic bottle. The bottle is being held over a body of water, and its reflection is visible in the water. The background is a soft, warm light, possibly from a sunset or sunrise, creating a golden glow. The overall scene suggests environmental cleanup or recycling.

Chương trình tài trợ các dự án nhỏ (SGP) do Quỹ Môi trường toàn cầu (GEF) tài trợ và do Chương trình Phát triển LHQ thực hiện từ năm 1992 tại 125 nước nhằm hỗ trợ các hành động cấp cơ sở góp phần giải quyết các vấn đề môi trường toàn cầu. SGP hỗ trợ kỹ thuật và tài chính trực tiếp cho các Tổ chức xã hội, Tổ chức quần chúng với khoản tài trợ tối đa 50.000 USD. Các lĩnh vực tài trợ bao gồm bảo tồn đa dạng sinh học và sử dụng bền vững, thích ứng và giảm thiểu biến đổi khí hậu, bảo vệ các vùng nước quốc tế, quản lý chất thải và hoá chất khó phân huỷ và quản lý đất bền vững. SGP đã triển khai ở Việt Nam từ năm 1999 với hơn 150 dự án trên 40 tỉnh thành của các nước.

CHƯƠNG TRÌNH TÀI TRỢ CÁC DỰ ÁN NHỎ CỦA QUỸ MÔI TRƯỜNG TOÀN CẦU

Địa chỉ: 304 Kim Mã, Ba Đình, Hà Nội, Việt Nam

Điện thoại: (+84) 24 385 00 150

Email: gef-sgp-vietnam@undp.org

Website: www.vn.undp.org | www.org.undp.org

Nguồn: Internet